

Zadeva C-830/21

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

23. december 2021

Predložitveno sodišče:

Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg (Nemčija)

Datum predložitvene odločbe:

9. december 2021

Tožeča stranka, nasprotna stranka v pritožbenem postopku in pritožnica:

Syngenta Agro GmbH

Tožena stranka, pritožnica in nasprotna stranka v pritožbenem postopku:

Agro Trade Handelsgesellschaft mbH

Hanseatisches Oberlandesgericht (višje deželno sodišče v Hamburgu, Nemčija)

[...] (ni prevedeno)

Sklep

v zadevi

Syngenta Agro GmbH, [...] (ni prevedeno) Maintal

- tožeča stranka, nasprotna stranka v pritožbenem postopku in pritožnica -

[...] (ni prevedeno) proti

Agro Trade Handelsgesellschaft mbH, [...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno) Lauschied

- tožena stranka, pritožnica in nasprotna stranka v pritožbenem postopku -

[...] (ni prevedeno) je Hanseatisches Oberlandesgericht (višje deželno sodišče v Hamburgu) – tretji civilni senat – [...] (ni prevedeno) [sestava sodišča] dne 9. decembra 2021 sklenilo:

I. Postopek se prekine.

II. Sodišču Evropske unije se zaradi razlage člena 1, v povezavi s Prilogo I, odstavka 1(b) in (f), k Uredbi Komisije (EU) št. [54]7/2011 z dne 8. junija 2011 o izvajanju Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z zahtevami glede označevanja fitofarmacevtskih sredstev z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS, v predhodno odločanje predložita ti vprašanji:

1. Ali je treba člen 1, v povezavi s Prilogo I, odstavek 1(b), Uredbe (EU) št. [54]7/2011 razlagati tako, da je treba v primeru vzporednega uvoza fitofarmacevtskega sredstva pri distribuciji v drugi državi članici na embalaži navesti ime in naslov imetnika registracije iz države članice izvora, iz katere je bilo fitofarmacevtsko sredstvo uvoženo?
2. Ali je treba člen 1, v povezavi s Prilogo I, odstavek 1(f), Uredbe (EU) št. [54]7/2011 razlagati tako, da je treba v primeru vzporednega uvoza fitofarmacevtskega sredstva na embalaži obvezno nespremenjeno navesti kontrolno številko, ki jo je prvotno izdal izdelovalec, ali je z navedeno določbo skladno, da vzporedni uvoznik izvirno kontrolno številko odstrani in na embalaži namesti lastno identifikacijsko številko, če vodi evidenco, iz katere izhaja, da se kontrolne številke, ki jih uporablja, ujemajo s tistimi, ki jih uporablja imetnik registracije za fitofarmacevtsko sredstvo, ki ga je treba vzporedno uvoziti?

Obrazložitev:

A.

Tožeča stranka je nemška družba za distribucijo iz skupine Syngenta, ki med drugim v Zvezni republiki Nemčiji in drugih državah članicah Evropske unije izdeluje in distribuira fitofarmacevtska sredstva. Tožena stranka kot trgovsko podjetje na področju kmetijstva med drugim distribuira fitofarmacevtska sredstva, zlasti vzporedno uvožena fitofarmacevtska sredstva. Med drugim uvaža tudi fitofarmacevtska sredstva tožeče stranke. V Zvezni republiki Nemčiji jih distribuira v zaprtih izvirnih posodah tožeče stranke, pri čemer izvirno etiketo nadomesti z lastno nalepko. Na slednji je med drugim mogoče najti podatke o toženi stranki kot uvoznici in distributerki, ne pa podatkov o imetniku registracije fitofarmacevtskega sredstva v državi članici izvora. Izvirno kontrolno številko izdelovalca nadomesti z lastno identifikacijsko številko in vodi register, iz katerega izhaja, katera identifikacijska številka, ki jo je uporabila, ustreza kateri izvirni kontrolni številki.

Tožeča stranka v tem vidi kršitev člena 1, v povezavi s Prilogo I, odstavek 1(b) in (f), k Uredbi (EU) št. [54]7/2011. Predlagala je, – kolikor je za pritožbeni postopek in postopek za sprejetje predhodne odločbe še pomembno – da se toženi stranki pod grožnjo kazni prepove,

1. (...)

c. da v Zvezni republiki Nemčiji v poslovnem prometu sama ali prek tretjih oseb, kot vzporedni uvoz s sklicevanjem na fitofarmacevtsko sredstvo, ki ga je družba Syngenta Agro GmbH registrirala v Nemčiji, daje v promet fitofarmacevtsko sredstvo z oznako „ABAREX PRO“, „AGRO TRIO“ in/ali „REXTOP“ v njegovi izvirni embalaži, na kateri je bil iz izvirne embalaže odstranjen natisnjeni podatek o imenu in naslovu imetnika registracije, kot pri embalažah, ki so prikazane v svežnju prilog K6, to pomeni, da ga z namenom prodaje pripravi, ponuja, ponuja na prodaj ali kako drugače prenaša;

in/ali

d. da v Zvezni republiki Nemčiji v poslovnem prometu sama ali prek tretjih oseb, kot vzporedni uvoz s sklicevanjem na fitofarmacevtsko sredstvo, ki ga je družba Syngenta Agro GmbH registrirala v Nemčiji, daje v promet fitofarmacevtsko sredstvo z oznako „ABAREX PRO“, „AGRO TRIO“ in/ali „REXTOP“ v njegovi izvirni embalaži, na kateri je bila iz izvirne embalaže odstranjena natisnjena kontrolna številka in nadomeščena z drugo identifikacijsko številko, kot pri embalažah, ki so prikazane v svežnju prilog K6, to pomeni, da ga z namenom prodaje pripravi, ponuja, ponuja na prodaj ali kako drugače prenaša;

(...)

Poleg tega z zahtevki pod 2, 3 in 4 predlaga, naj se toženi stranki naloži, da ji posreduje informacije, plača odškodnino in povrne stroške, ki so z uveljavljanjem pravic nastali v okviru predhodnega postopka.

Landgericht (deželno sodišče, Nemčija) je ugodilo tožbenemu zahtevku proti toženi stranki pod 1.c in z njim povezanim nadaljnjim zahtevkom ter zavrnilo tožbeni zahtevek pod 1.d in z njim povezane nadaljnje zahtevke.

Landgericht (deželno sodišče) je glede zahtevka pod 1. c navedlo, da se je treba glede opredelitve pojmov v zvezi z zahtevami iz Priloge I k Uredbi (EU) št. 547/2011 opreti na člen 3, točka 10, Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta glede zahtev za označevanje fitofarmacevtskih sredstev. V skladu s členom 3, točka 24, Uredbe (ES) št. 1107/2009 naj bi bil „imetnik registracije“ „vsaka fizična ali pravna oseba, ki je imetnik registracije fitofarmacevtskega sredstva“. V skladu s členom 3, točka 10, Uredbe (EU) št. 1107/2009 pomeni „registracija fitofarmacevtskega sredstva“ „administrativni akt, s katerim pristojni organ države članice registrira fitofarmacevtsko sredstvo za

dejanje v promet na svojem ozemlju“. Tako naj bi bil imetnik registracije tisti, ki v državi članici prejme prvo registracijo za fitofarmacevtsko sredstvo. Taka uporaba pojma registracije se nadaljuje v členu 18 Uredbe (ES) 1107/2009. V primerjavi s tem je v členu 52(1) Uredbe (ES) št. 1107/2009 glede vzporednega trgovanja govora o možnosti „odobritvi[e] dovoljenja za vzporedno trgovanje“ za „fitofarmacevtsko sredstvo, registrirano v eni državi članici (državi članici izvora)“. Iz take uporabe pojmov v Uredbi (ES) št. 1107/2009 naj bi izhajalo, da sta z imenom in naslovom imetnika registracije in številko registracije fitofarmacevtskega sredstva v skladu s Prilogo I, odstavek 1(b), k členu 1 Uredbe (EU) št. 547/2011 mišljeni ime in naslov imetnika registracije v državi članici izvora, saj se v povezavi z vzporednim trgovanjem uporablja termin „odobritev“. Zato pomeni prodaja vzporedno uvoženega fitofarmacevtskega sredstva brez navedbe imetnika registracije v državi članici izvora kršitev Priloge I, odstavek 1(b), k členu 1 Uredbe (EU) št. 547/2011.

Glede zahtevka pod 1.d je Landgericht (deželno sodišče) navedlo, da pojem „kontrolna številka“ iz Priloge I, odstavek 1(f), k členu 1 Uredbe (EU) št. 547/2011 ni opredeljena niti v tej Uredbi niti v Uredbi (ES) št. 1107/2009. Drugače kot v primeru navedbe imena in naslova imetnika registracije fitofarmacevtskega sredstva dopušča opredelitev v Prilogi I k členu 1 Uredbe (EU) št. 547/2011 razlago tožene stranke, da bi lahko bila mišljena tudi lastna kontrolna številka vzporednega uvoznika. Razlaga Priloge I, odstavek 1(f), k Uredbi (EU) št. 547/2011 z vidika prostega pretoka blaga bi pokazala, da je zamenjava kontrolne številke dopustna, ker bi ta lahko postala potrebna zaradi preprečitve oziroma končanja izključevalnih ravnanj. Okoliščina, da v obravnavanem primeru ni razvidno, da bi tožeča stranka uvedla izključevalna ravnanja, ne vpliva na razlago Uredbe (EU) 547/2011 in Uredbe (ES) št. 1107/2009.

Proti tej sodbi je vsaka od strank vložila pritožbo.

B.

Pritožbeni uspeh je odvisen od razlage člena 1, v povezavi s Prilogo I, odstavek 1(b) in (f), k Uredbi (EU) št. 547/2011. Pred odločitvijo je zato treba postopek prekiniti in v skladu s členom 267(1)(b) in (3) PDEU pridobiti predhodno odločbo Sodišča Evropske unije.

Tožeča stranka bi lahko bila upravičena do obravnavanih zahtevkov iz členov 8(1), 9, prvi stavek, 3(1), 3a UWG (Gesetz gegen unlauteren Wettbewerb, zakon o preprečevanju neelojalne konkurence) v povezavi z zahtevami iz člena 1, v povezavi s Prilogo I, odstavek 1(b) in (f), k Uredbi (EU) št. 547/2011.

I.

Splošni pogoji za konkurenčnopravne zahtevke so podani. Stranki sta konkurenta v smislu člena 2(1), točka 3, UWG. Člen 1 Uredbe (EU) št. 547/2011 pomeni pravilo o ravnanju na trgu v smislu člena 3a UWG, katerega kršitev lahko občutno

poseže v konkurenco, v škodo konkurentov in potrošnikov v smislu člena 3a UWG. Poleg tega gre pri spornem izdelku za fitofarmacevtsko sredstvo v smislu člena 1 Uredbe (EU) št. 547/2011, v povezavi s členom 2(1) Uredbe (ES) št. 1107/2009.

II.

Tožena stranka krši člen 1, v povezavi s Prilogo I, odstavek 1(b), k Uredbi (EU) št. 547/2011, če bi morala kot vzporedna uvoznica na podlagi te določbe tudi pri prodaji v Zvezni republiki Nemčiji navesti imetnika registracije za uvoženo fitofarmacevtsko sredstvo iz države članice izvora (prvo vprašanje za predhodno odločanje).

1. V prvem odstavku Priloge I k Uredbi (EU) št. 547/2011 je določeno, da „morajo biti“ različni podatki „na embalaži fitofarmacevtskih sredstev (...) jasno in neizbrisno navedeni“. V skladu s točko (b) spadajo k tem tudi „ime in naslov imetnika registracije in številka registracije fitofarmacevtskega sredstva“. Za registracijo fitofarmacevtskega sredstva je treba v skladu s členom 33(1) Uredbe (ES) št. 1107/2009 zaprositi „v vsaki posamezni državi članici, v kateri [se] namerava dati fitofarmacevtsko sredstvo v promet“ in obsega najprej izključno tisto državo članico, v kateri naj se sredstvo da v promet. V skladu s členom 52(1) Uredbe (ES) št. 1107/2009 je mogoče dovoliti vzporedno trgovanje s fitofarmacevtskim sredstvom, ki je registrirano v drugi državi članici, če država članica, v katero naj se izvede vzporedni uvoz, ugotovi, da je fitofarmacevtsko sredstvo v svoji sestavi identično fitofarmacevtskemu sredstvu, ki je že registrirano na njenem ozemlju (referenčno sredstvo). To sredstvo je v skladu s členom 52(5) Uredbe (ES) št. 1107/2009 dovoljeno dati v promet in uporabiti le v skladu z določbami registracije referenčnega sredstva.

2. Po mnenju tožeče stranke veljajo zahteve za označevanje iz Uredbe št. 547/2011 brez omejitev tudi za vzporednega uvoznika. Ta mora zato v skladu z jasnimi in nedvoumnimi besedilom iz Priloge I, odstavek 1(b), k Uredbi (EU) št. 547/2011 na embalaži navesti imetnika registracije v državi članici izvora. Glede tega se tožeča stranka strinja s stališčem Landgericht (deželno sodišče) v prvostopenjski sodbi.

3. Tožena stranka meni, da v Uredbi št. 547/2011 to ni jasno urejeno. Treba je upoštevati, da uvoženi izdelek v državi članici vnosa nima lastne registracije in torej v smislu te uredbe za to sredstvo ni imetnika registracije. Sredstvo se le opira na referenčno sredstvo, ki je v državi članici vnosa registrirano in katerega imetnik registracije ni nujno identičen tistemu v državi članici izvora. Z imenovanjem imetnika registracije v državi članici izvora bi pri trgovini s kmetijskimi proizvodi in uporabnikih ustvarili napačen vtis, da naj bi v državi članici vnosa veljala tudi tista območja uporabe in določbe o uporabi za uvoženi izdelek, na katerih temelji odločba o registraciji v državi članici izvora, kar nasprotuje ureditvi v členu 52(5) Uredbe (ES) št. 1107/2009. Ker obstajajo razlike med registriranimi pogoji v državi članici izvora in v državi članici vnosa, bi

lahko prišlo do nevarnosti, da bi trgovci s kmetijskimi proizvodi in uporabniki opravljali nezakonito distribucijo in uporabo na območju uporabe, ki v Nemčiji ni dopustno ali ni dopustno s tem odmerkom. Prav tako bi po njenem mnenju nastal neustrezen vtis, kot da je imetnik registracije iz države članice izvora tudi podjetje, ki je odgovorno za dajanje v promet v državi članici vnosa.

Glede na smisel in namen te določbe je pomembno le to, kdo je fitofarmacevtsko sredstvo v zadevni državi članici dal v promet. To ustreza tudi predpisom o označevanju kemikalij iz člena 17(1), v povezavi s členom 2, točka 26, Uredbe (ES) št. 1272/2008 glede „dobavitelja“. V primeru vzporednega trgovanja je to izključno vzporedni distributer in ne imetnik registracije sredstva v državi članici izvora. Zato z vidika prava Unije ni mogoče grajati, če se na etiketi namesto imetnika registracije navede izključno ime in naslov vzporednega distributerja.

Poleg tega je mogoče na podlagi navedbe izvirnega imetnika registracije in njegovega naslova ugotoviti, iz katere države je bilo sredstvo vzporedno trženo v Nemčijo. Po mnenju tožene stranke bi to veliko število kmetijskih podjetij spodbudilo k temu, da bi v drugi državi članici z neposrednim nakupom sredstva izvedli lastni uvoz brez nemške označitve, kar bi lahko potencialno privedlo do škodljivih posledic za zdravje ljudi in živali ter varstvo okolja, na primer zaradi verjetnih kršitev člena 52(5) Uredbe (ES) št. 1107/2009.

III.

Tožena stranka krši člen 1, v povezavi s Prilogo I, odstavek 1(f), k Uredbi (EU) št. 547/2011, če bi kot vzporedna uvoznica morala, na podlagi tega predpisa, na posodi ohraniti nespremenjeno izvirno kontrolno številko. V tej zvezi je pomembno, ali je smela tožena stranka izvirno kontrolno številko odstraniti, jo nadomestiti z lastno identifikacijsko številko in voditi register, iz katerega izhaja, katera identifikacijska številka, ki jo je izdala, ustreza kateri izvirni kontrolni številki (drugo vprašanje za predhodno odločanje).

1. V skladu s členom 1, v povezavi s Prilogo I, odstavek 1(f), k Uredbi (EU) št. 547/2011, šteje med podatke, ki morajo „biti jasno in neizbrisno navedeni“ na embalaži fitofarmacevtskega sredstva „kontrolna številka formulacije“. Člen 49(4) PflSchG (Gesetz zum Schutz der Kulturpflanzen, zakon o varstvu kulturnih rastlin) za vzporedno trgovanje s fitofarmacevtskimi sredstvi določa: „Če imetnik dovoljenja za označevanje iz člena 47(1) ne uporabi kontrolne številke imetnika registracije fitofarmacevtskega sredstva, ki ga je treba vzporedno uvoziti, potem mora za obdobje najmanj petih let hraniti evidenco, iz katere izhaja, da kontrolne številke, ki jih uporablja, ustrezajo kontrolnim številkam imetnika registracije fitofarmacevtskega sredstva, ki ga je treba vzporedno uvoziti.“

Ta nacionalna določba tako predpostavlja, da obstajajo primeri, v katerih je vzporednemu uvozniku dovoljeno, da izvirno kontrolno številko nadomesti z lastno identifikacijsko številko. Na podlagi prednostne uporabe prava Unije bi lahko ta določba vsekakor prepovedovala nadomeščanje izvirne kontrolne številke

tedaj, ko bi moral vzporedni uvoznik v skladu s členom 1, v povezavi s Prilogo I, odstavek 1(f), k Uredbi (EU) št. 547/2011 na embalaži nespremenjeno ohraniti izvirno kontrolno številko.

2. Tožeča stranka meni, da že besedilo v Prilogi I, odstavek 1(f), Uredbe (EU) št. 547/2011 kaže na to, da je treba na embalaži nespremenjeno ohraniti izvirno kontrolno številko. To je mogoče razbrati tako iz pojma „serija“, ki se nanaša na proizvodnjo fitofarmacevtskega sredstva, kot tudi iz pojma „formulacija“, ki ga je nujno treba pripisati imetniku registracije. Poleg tega na to kaže tudi zahteva „neizbrisne“ navedbe, ki se prav tako nanaša na kontrolno številko.

Splošne zahteve glede označevanja iz te določbe bi vplivale tudi neposredno na vzporednega uvoznika. Ob Uredbi (EU) št. 547/2011, ki ima na podlagi prava Unije prednost, v primeru ugovorov, ni mogoče uporabiti določbe člena 49(4) PflSchG.

Podatki o imetniku registracije in kontrolni številki so namenjeni varstvu uporabnikov in okolja, zato da se imetniku registracije v nujnih primerih omogoči, da sam čim prej prepozna napake v nanašanju ali pomanjkljive serije. Le imetnik registracije razpolaga s potrebnim strokovnim znanjem o izdelku, da bi lahko v takih primerih opozoril pred nevarnostjo.

To razumevanje se sklada tudi z Guidance Document Komisije glede vzporednega uvoza, ki je bil predložen kot priloga K12, in ki predvideva odstopajoča načela zgolj za primer prepakiranja (in ne za tu obravnavano nadomeščanje etiket).

3. Tožena stranka se v tem strinja s stališčem Landgericht (deželno sodišče) in zastopa stališče, da besedilo Priloge I, odstavek 1(f), k Uredbi (EU) št. 547/2011 ne vsebuje nobenih jasnih in natančnih zahtev glede kontrolne številke. Besedilo kvečjemu pušča odprto, ali je s kontrolno številko mišljena le izvirna, torej tista, ki jo je sredstvu prvotno dal izdelovalec. Tudi sicer je besedilo odprto, ko je na primer govora o „formulaciji“, ki označuje zgolj zmes, ki je sestavljena iz aktivne snovi in njenih dodatkov. Ravno serije take formulacije pa bi bilo mogoče prepoznati tudi zaradi ravnanja tožene stranke. Torej tudi člen 49 PflSchG ne pomeni kršitve prava Unije.

Tudi za nujne primere ni potrebna ohranitev kontrolne številke. Že na označitvi, ki jo je namestila tožena stranka, je navedeno, katere ukrepe prve pomoči je treba v tem primeru sprejeti. Sicer pa je mogoče povprašati še vzporednega distributerja. Poleg tega obstaja varnostni list, ki je za vsako fitofarmacevtsko sredstvo pri tistem, ki je kemikalijo dal v promet, ves čas objavljen in na razpolago. Poleg tega lahko dolžnost imenovanja izvirne kontrolne številke ustvari nevarnost blokiranja trga, ker bi bilo na tak način mogoče ugotoviti, v kateri državi članici je bil uvoženi izdelek prodan toženi stranki. Brez odstranitve bi obstajala nevarnost, da bi bil tamkajšnji kupec tožeče stranke in dobavitelj tožene stranke deležen povračilnih ukrepov skupine Syngenta vse do brisanja iz seznama kupcev.

IV.

Kolikor je v zvezi z obravnavanimi vprašanji razlage razvidno, doslej še ni bilo nobene sodne prakse nacionalnih sodišč Zvezne republike.

Obstaja dvom glede ustrezne razlage Priloge I, odstavek 1(b) in (f), k Uredbi (EU) št. 547/2011, ker za specifični položaj označevanja vzporedno uvoženih fitofarmacevtskih sredstev v Uredbi (EU) št. 547/2011 ni bila sprejeta samostojna ureditev. Medtem ko bi lahko besedilo zgoraj navedenih določb v smislu razlage tožeče stranke kazalo na to, da je treba pri označevanju uvoženega izdelka navesti tako imetnika registracije v državi članici izvora kot tudi izvirno kontrolno številko, bi lahko smisel in namen določb glede na položaj vzporednega trgovanja dopuščala tudi širše razumevanje v smislu razlage, kot jo zastopa tožena stranka. Glede na to se zdi potrebno, da se v skladu s členom 267(1)(b) in (3) PDEU, pridobi predhodna odločba Sodišča Evropske unije.

[...] (ni prevedeno) [imena sodnikov, ki so sodelovali pri odločitvi]